

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Algirdui Drevinskui
drevinskas@splius.lt

2019-01-23 Nr. R2-(VTGI)-200
į 2019-01-02 prašymą

DĖL ALGIRDO DREVINSKO PRAŠYMO NAGRINĖJIMO

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2019 m. sausio 2 d. gavo Algirdo Drevinsko (toliau – Pareiškėjas) 2019 m. sausio 2 d. prašymą (reg. Nr. R3-1) dėl rodmenų deklaravimo mokėjimo ruošinyje.

Pareiškėjas prašyme prašo paaiškinti, kokius rodmenis reikia deklaruoti mokėjimų ruošiniuose – fiksuotus ataskaitinio mėnesio paskutinei dienai ar faktinius rodmenis, fiksuotus mokėjimų dienas.

Komisija, išnagrinėjusi Pareiškėjo prašymą, pagal kompetenciją teikia atsakymą.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.385 straipsnio 1 dalimi, patiektos ir sunaudotos energijos kiekis nustatomas pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba kitu sutartyje nustatytu būdu. Civilinio kodekso 6.388 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad abonentas moka už faktiškai sunaudotą energijos kiekį pagal energijos apskaitos prietaisų rodmenis, jeigu sutartis nenustato ko kita.

Minėtos Civilinio kodekso nuostatos detalizuotos gamtinių dujų tiekimą, vartojimą ir atsiskaitymą už jas reglamentuojančiuose teisės aktuose. Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos energetikos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1-248 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“, 109 punkte vartotojui nustatyta pareiga sumokėti už patiektas (pristatytas) dujas ir suteiktas paslaugas. Vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 122 punktu, buitinis vartotojas už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas atsiskaito Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo 41 punkte nustatyta, kad jeigu sutarties šalys nesusitaria kitaip, buitinis vartotojas atsiskaito už faktiškai per ataskaitinį laikotarpį suvartotą dujų kiekį, nustatytą pagal matavimo priemonės rodmenį, kurį buitinis vartotojas užfiksuoja ir deklaruoja tiekimo įmonei ne vėliau kaip paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo 29.5 papunktyje numatyta vartotojų pareiga nustatytais terminais ir tvarka pagal galiojančius tarifus (kainas) atsiskaityti su tiekimo įmone už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas pagal matavimo priemonės rodmenis arba kitais sutartyje nurodytais būdais. Minėto aprašo 44 punktą įtvirtina, kad buitiniam vartotojui atsiskaitymo terminas už per ataskaitinį laikotarpį suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas yra vienas kalendorinis mėnuo po ataskaitinio laikotarpio.

Apibendrinant išdėstytas teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad buitinis vartotojas atsiskaito už faktiškai suvartotą dujų kiekį, nustatytą pagal matavimo priemonės rodmenį, kurį buitinis vartotojas turi pareigą užfiksuoti ne vėliau kaip paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir jį deklaruoti, o atsiskaityti vartotojas gali iš karto arba per vieną kalendorinį mėnesį po ataskaitinio laikotarpio.

Atsiskaitymo už suvartotą elektros energiją pagrindai įtvirtinti aukščiau minėtose Civilinio kodekso 6.385 straipsnio 1 dalyje, 6.388 straipsnio 1 dalyje, taip pat Elektros energetikos įstatyme ir Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38 „Dėl Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“. Vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 45 straipsnio 1 dalimi ir Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 56.5 papunkčiu, vartotojai privalo sutartyje nustatytais terminais ir tvarka, pagal galiojančias kainas bei tarifus atsiskaityti su operatoriumi ir (ar) tiekėju už elektros energiją, elektros energijos persiuntimą ir kitas su tuo susijusias paslaugas ir (ar) galią, o minėtų taisyklių 103 punkte apibrėžta, kad vartotojui patiekta elektros energija, suteiktos elektros energijos persiuntimo paslaugos ir (ar) reaktyvioji elektros energija apskaitomi pagal įrengtų elektros apskaitos prietaisų rodmenis ir (ar) kitais šiose taisyklėse ar sutartyje nurodytais būdais. Pažymėtina, kad standartinių sutarčių su buitinais vartotojais sąlygos yra įtvirtintos Standartinių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. 1-43 „Dėl standartinių elektros energijos pirkimo – pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašo patvirtinimo“. Standartinių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašo 27 punktą nustato, kad jei Sutartyje nenustatyta kitaip, vartotojas atsiskaito už patiektą elektros energijos kiekį, nustatytą pagal elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenis, kurie yra užfiksuoti paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir deklaruoti atsiskaitant su tiekėju. Vadovaujantis minėto aprašo 36 punktu, atsiskaitymo už patiektą elektros energiją terminas nustatomas Sutartyje, tačiau ne trumpesnis kaip mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio, paskutinė kalendorinė diena.

Apibendrinant išdėstytas teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad teisės aktai nustato pareigą už suvartotą elektros energiją su elektros energijos tiekėju atsiskaityti pagal elektros energijos apskaitos prietaiso rodmenį kurį buitinis vartotojas turi pareigą užfiksuoti paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir jį deklaruoti, o atsiskaityti vartotojas gali iš karto arba per vieną kalendorinį mėnesį po ataskaitinio laikotarpio.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, paaiškiname, kad vadovaujantis teisiniu reglamentavimu, Pareiškėjas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną privalo deklaruoti suvartotus elektros ir gamtinių dujų kiekius ir atsiskaityti už juos ne vėliau kaip iki kito mėnesio paskutinės dienos, atitinkamai, **atsiskaitydamas už šiuos kiekius buitinis vartotojas juos ir turėtų nurodyti mokėjimo ruošinyje.** juos Toks elektros energijos ir gamtinių dujų apskaitos prietaisų rodmenų deklaravimas ypatingai aktualus prieš pasikeičiant elektros energijos bei gamtinių dujų kainoms ir (ar) tarifams. Tuo atveju, jei vartotojai, vykdydami jiems aukščiau minėtais teisės aktais numatytą pareigą, prieš pasikeičiant elektros energijos bei gamtinių dujų kainoms ir (ar) tarifams deklaruoja suvartotus elektros energijos ir gamtinių dujų kiekius iki kalendorinių metų paskutinės dienos, tačiau atsiskaito už šiuos kiekius vėliau, laikydamiesi nustatytų terminų, jų deklaruotų elektros energijos ir gamtinių dujų kiekių atžvilgiu privalo būti taikomi elektros energijos ir gamtinių dujų tarifai, galioję ataskaitiniu laikotarpiu. Tuo atveju, jei vartotojas ataskaitinį laikotarpį suvartotus elektros energijos ir gamtinių dujų kiekius deklaruoja vėliau, t. y. ne iki paskutinės ataskaitinio

laikotarpio dienos, šis kiekis bus vertinamas kaip suvartotas kitą mėnesį ir jo atžvilgiu bus taikomi naujai įsigalioję tarifai.

Papildomai informuojame, kad Komisija, reaguodama į vartotojų paklausimus, kaip teisingai atsiskaityti už 2018 m. gruodžio mėn. suvartotas gamtines dujas ir elektros energiją (2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauji tarifai), parengė informaciją apie gamtinių dujų ir elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenų deklaravimą ir atsiskaitymo tvarką, kurioje išaiškino atsiskaitymo už elektros energiją ir gamtines dujas tvarką. Komisijos skelbiamą informaciją rasite interneto svetainėje adresu

<https://www.regula.lt/Puslapiai/bendra/vartotojams/duju-sektorius.aspx> ir <https://www.regula.lt/Puslapiai/bendra/vartotojams/elektros-sektorius.aspx>.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė